

III

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

85. PLENARFORSAMLING, DEN 9.-10. JUNI 2010

Regionsudvalgets udtalelse: »Det europæiske kulturarvsmærke«

(2010/C 267/11)

REGIONSUDVALGET

- bifalder forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gennemførelse af et EU-initiativ vedrørende et særskilt europæisk kulturarvsmærke, der adskiller sig fra UNESCO's verdensarvliste og Europarådets »europæiske kulturruter«,
- anser Kommissionens forslag for at være foreneligt med nærhedsprincippet; men står imidlertid fast på betydningen af at respektere de lokale og regionale myndigheders beføjelser i forbindelse med udvælgelsen af kandidater på nationalt niveau og med den endelige udvælgelse på europæisk niveau,
- mener, at det efter en første evaluering af ordningen bør overvejes at åbne den for deltagelse af europæiske tredjelande, navnlig som led i udvidelses- og naboskabspolitikken, for på den måde at skabe et fundament for de værdier, der ud over økonomiske og geostrategiske interesser er nødvendige for den europæiske samlingsproces,
- anmoder på baggrund af de lokale og regionale myndigheders stærke involvering i administrationen og udnyttelsen af den europæiske kulturarv om, at Regionsudvalget får mulighed for at deltage i udvælgelsen på europæisk niveau ved at udpege et medlem af den europæiske jury, således som dette er tilfældet i forbindelse med udvælgelsen af de europæiske kulturhovedstæder,
- foreslår, at der maksimalt kan stilles forslag om tre steder pr. medlemsstat for at sikre juryens bedømmelsesfrihed og konkurrencen mellem medlemsstaterne.

Ordfører:	Mireille Lacombe (FR/PSE), medlem af departementsrådet for Puy-de-Dôme (Frankrig)
Basisdokument:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gennemførelse af et EU-initiativ vedrørende et europæisk kulturarvsmærke KOM(2010) 76 endelig

I. POLITISKE ANBEFALINGER

REGIONSUDVALGET

Generelle bemærkninger

1. bifalder forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gennemførelse af et EU-initiativ vedrørende et særskilt europæisk kulturarvsmærke, der adskiller sig fra UNESCO's verdensarvliste og Europarådets »europæiske kulturruter«;

2. anser Kommissionens forslag for at være foreneligt med nærhedsprincippet; står imidlertid fast på betydningen af at respektere de lokale og regionale myndigheders beføjelser i forbindelse med udvælgelsen af kandidater på nationalt niveau og med den endelige udvælgelse på europæisk niveau. Initiativets succes afhænger af de europæiske myndigheders vilje til at inddrage de lokale og regionale myndigheder, både ved udvælgelsen af stederne og i forbindelse med gennemførelse, kontrol og evaluering af foranstaltningerne;

3. understreger, at formålet med mærket er at fremhæve medlemsstaternes fælles kulturarv under hensyntagen til den nationale og regionale mangfoldighed, at anerkende lokalområdernes kulturelle diversitet med henblik på at bringe Europa tættere på borgerne og at fremhæve kulturarvsstederne og de lokale og regionale traditioner for knowhow for at styrke borgernes tilhørsforhold til EU;

4. fremhæver initiativets betydning både for styrkelsen af den lokale og regionale identitet og befordringen af den europæiske integration;

5. beklager i betragtning af, at det regeringsinitiativ, der lå til grund for kulturarvsmærket, også omfattede Schweiz, og at kulturhovedstadsinitiativet også var åbent for deltagelse for kandidatlande, at initiativet kun henvender sig til Unionens medlemsstater. Den europæiske samlingsproces stopper ikke ved EU's grænser, men vedrører også europæiske tredjelande;

6. minder om, at mærket skal forbinde konkrete steder med den europæiske samlingsproces under iagttagelse af de værdier, der er fastsat i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder;

7. mener, at mærket vil kunne styrke europæiske byers og regioners attraktivitet og således gavne vækst og beskæftigelse på lokalt og regionalt plan;

8. står fast på behovet for udveksling af bedste praksis i kraft af netværksdannelse mellem de steder, der tildeles mærket, og anmoder EU om at afsætte menneskelige og økonomiske ressourcer, der er store nok til at vække de lokale og regionale myndigheders interesse for initiativet;

9. bemærker, at kulturarvsmærket er særlig velegnet til steder i grænseområderne med stor symbolværdi for europæisk historie. Administrationen af stederne kunne indgå i allerede eksisterende instansers indsats, f.eks. de europæiske grupper for grænseoverskridende samarbejde (EGTS).

Relevans for de lokale og regionale myndigheder

10. konstaterer, at det i de fleste af medlemsstaterne er de lokale og regionale myndigheder, der er ansvarlige for de steder, der kunne tænkes at blive berørt af initiativet;

11. beklager, henset til princippet om styring på flere niveauer, at de lokale og regionale myndigheder ikke i højere grad er inddraget i udvælgelsesproceduren;

12. finder, at en inddragelse af de decentrale myndigheder i udvælgelsen af tværnationale steder ville være passende;

13. bemærker, at de decentrale myndigheder i mange tilfælde vil være de vigtigste administratorer af og finansieringskilder for de steder, der tildeles mærket, og derfor vil skulle bære de ekstraomkostninger, tildelingen medfører for driften;

14. minder om, at den europæiske identitet, der er baseret på universelle værdier og ukrænkelige personlige frihedsrettigheder og på demokrati, solidaritet og retsstatsprincippet, bør bygge på mangfoldigheden blandt de parter, der udgør Unionen, og at det europæiske kulturarvsmærke bør gøre denne mangfoldighed synlig og konkret for alle Unionens borgere.

Ændringsforslag

15. mener, at det efter en første evaluering af ordningen bør overvejes at åbne den for deltagelse af europæiske tredjelande, navnlig som led i udvidelses- og naboskabspolitikken, for på den måde at skabe et fundament for de værdier, der ud over økonomiske og geostrategiske interesser er nødvendige for den europæiske samlingsproces;

16. anmoder på baggrund af de lokale og regionale myndigheders stærke involvering i administrationen og udnyttelsen af den europæiske kulturarv om, at Regionsudvalget får mulighed for at deltage i udvælgelsen på europæisk niveau ved at udpege et medlem af den europæiske jury, således som dette er tilfældet i forbindelse med udvælgelsen af de europæiske kulturhovedstæder;

17. henstiller, at der på baggrund af den store forskellighed af steder, der kunne tænkes at komme i betragtning som modtagere af mærket, foretages en klassificering af monumenter, arkæologiske udgravninger, transnationale steder og immaterielle kulturarvssteder;

18. anmoder Kommissionen om løbende at blive holdt underrettet om tildelingen af det europæiske kulturarvsmærke og kontrollen med kulturarvsstederne, herunder navnlig retningslinjerne for udvælgelsen. Endvidere ønsker Regionsudvalget at blive holdt underrettet om den eksterne evaluering af initiativet, som Kommissionen vil sikre;

19. foreslår, at der maksimalt kan stilles forslag om tre steder pr. medlemsstat for at sikre juryens bedømmelsesfrihed og konkurrencen mellem medlemsstaterne;

20. bifalder forslaget om at sammensætte den europæiske jury af uafhængige eksperter udnævnt af EU-institutionerne og at gøre denne jury ansvarlig for fastsættelsen af kriterierne for udvælgelsen og for at foretage denne;

21. understreger betydningen af at indtænke bæredygtighed som et generelt kriterium for bevarelsen og håndteringen af kulturarvsstederne og for åbningen af kulturarvsstederne for så brede dele af befolkningen som muligt.

II. FORSLAG TIL ÆNDRINGER

Ændringsforslag 1

Artikel 4

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Initiativet er åbent for deltagelse af medlemsstaterne i EU. De deltager på frivilligt grundlag.	Initiativet er åbent for deltagelse af medlemsstaterne i EU. De deltager på frivilligt grundlag. I forbindelse med den første evaluering af det europæiske kulturarvsmærke vil det blive overvejet, om initiativet kan åbnes for deltagelse af europæiske tredjelande.

Begrundelse

Åbning for deltagelse af tredjelande – både kandidatlande, potentielle kandidatlande og nabolande til EU – ville styrke ordningens generelle kulturelle sigte under ét og bevarelsen af kulturarven navnlig på europæisk niveau.

Ændringsforslag 2

Artikel 5

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Kommissionen og medlemsstaterne sikrer komplementaritet mellem det europæiske kulturarvsmærke og andre initiativer inden for området kulturarv, såsom UNESCO's verdensarvliste og Europarådets »europæiske kulturruter«.	Kommissionen og medlemsstaterne sikrer komplementaritet mellem det europæiske kulturarvsmærke og andre initiativer inden for området kulturarv, såsom UNESCO's verdensarvliste og Europarådets »europæiske kulturruter«. Med dette formål for øje opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at opstille steder, der ikke deltager i andre kulturelle initiativer, herunder navnlig UNESCO's, som kandidater til det europæiske kulturarvsmærke.

Begrundelse

Kommissionen og medlemsstaterne bør forebygge overlapninger, der kan svække initiativets merværdi.

Ændringsforslag 3

Artikel 7, stk. 1, første punktum

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Kandidater til mærket skal have en symbolsk europæisk værdi og skal have spillet en afgørende rolle i Den Europæiske Unions historie og opbygning.	Kandidater til mærket skal have en symbolsk europæisk værdi og skal have spillet en afgørende rolle i Den Europæiske Unions historie eller opbygning.

Begrundelse

Ændringsforslaget ligger i forlængelse af det foregående og fokuserer i højere grad teksten på værdierne i den europæiske samlingsproces end på EU som sådan.

*Ændringsforslag 4***Artikel 8, stk. 2**

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Den europæiske jury består af 12 medlemmer. Fire af medlemmerne udpeges af Europa-Parlamentet, fire af Rådet og fire af Kommissionen. Juryen udpeger sin formand.	Den europæiske jury består af 12 13 medlemmer. Fire af medlemmerne udpeges af Europa-Parlamentet, fire af Rådet og, fire af Kommissionen og <u>ét af Regionsudvalget</u> . Juryen udpeger sin formand.

Begrundelse

Juryens sammensætning bør, som det er tilfældet med den jury, der har ansvaret for udvælgelsen af de europæiske kulturhovedstæder, afspejle det forhold, at traktaterne anerkender den lokale og regionale dimension i kulturpolitikken generelt og i bevarelsen af kulturarven specifikt. En yderligere fordel ved at inddrage Regionsudvalget i juryen er, at denne i så fald vil få et ulige antal medlemmer.

*Ændringsforslag 5***Artikel 8, stk. 4**

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Medlemmerne i den europæiske jury udnævnes for tre år. Som undtagelse herfra udnævnes fire eksperter af Kommissionen for et år, fire af Europa-Parlamentet for to år og fire af Rådet for tre år i det første år efter denne afgørelses ikrafttræden.	Medlemmerne i den europæiske jury udnævnes for tre år. Som undtagelse herfra udnævnes fire eksperter af Kommissionen for et år, fire af Europa-Parlamentet og <u>én af Regionsudvalget</u> for to år og fire af Rådet for tre år i det første år efter denne afgørelses ikrafttræden.

Begrundelse

Følger af ændringsforslag 4.

*Ændringsforslag 6***Artikel 10, stk. 2**

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Hver medlemsstat har mulighed for en første udvælgelse af op til højst to steder pr. år i overensstemmelse med tidsplanen i bilaget. Der vil ikke være en udvælgelsesprocedure i de år, som er reserveret til overvågningsproceduren.	Hver medlemsstat har mulighed for en første udvælgelse af op til højst to <u>tre</u> steder pr. år i overensstemmelse med tidsplanen i bilaget. Der vil ikke være en udvælgelsesprocedure i de år, som er reserveret til overvågningsproceduren.

Begrundelse

Forslaget om at øge antallet af de steder, som medlemsstaterne har mulighed for at udvælge, er helt i overensstemmelse med den konkurrencementalitet blandt kulturarvsstederne på europæisk niveau, som Kommissionen ønsker at fremme, men som modvirkes af den fastsatte udvælgelsesprocedure.

*Ændringsforslag 7***Artikel 11, stk. 2**

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Den europæiske jury evaluerer ansøgningerne fra de foreløbigt udvalgte steder og udvælger højst ét sted pr. medlemsstat. Om nødvendigt kan yderligere oplysninger indhentes, og der kan organiseres besøg til stederne.	Den europæiske jury evaluerer ansøgningerne fra de foreløbigt udvalgte steder og udvælger højst <u>ét to</u> steder pr. medlemsstat. Om nødvendigt kan yderligere oplysninger indhentes, og der kan organiseres besøg til stederne.

Begrundelse

Følger af ændringsforslag 6.

*Ændringsforslag 8***Artikel 13, stk. 1**

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Kommissionen udpeger officielt de steder, der tildeles det europæiske kulturarvsmærke i året efter udvælgelsesproceduren på grundlag af den europæiske jurys anbefaling. Kommissionen informerer Europa-Parlamentet og Rådet herom.	Kommissionen udpeger officielt de steder, der tildeles det europæiske kulturarvsmærke i året efter udvælgelsesproceduren på grundlag af den europæiske jurys anbefaling. Kommissionen informerer Europa-Parlamentet, og Rådet og <u>Regionsudvalget</u> herom.

Begrundelse

Pligten til at orientere Regionsudvalget har en klar merværdi for udbredelsen af kendskabet til mærket og for EU's decentrale myndigheder.

*Ændringsforslag 9***Artikel 17, stk. 2**

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Kommissionen fremlægger en rapport om disse evalueringer for Europa-Parlamentet og Rådet senest seks måneder efter afslutningen af evalueringerne.	Kommissionen fremlægger en rapport om disse evalueringer for Europa-Parlamentet, og Rådet og <u>Regionsudvalget</u> senest seks måneder efter afslutningen af evalueringerne.

Begrundelse

Samme som for foregående ændringsforslag.

Bruxelles, den 9. juni 2010

Mercedes BRESSO
Formand
for Regionsudvalget